

15 LIFE
ON LAND

เป้าหมายที่ 15 : การใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศ ทางบก

**รายงานผลการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2565**

Khon Kaen University and Sustainable Development Goals

SDGs 2022

60 ปี แห่งการสร้างสรรค์และพัฒนาเพื่อสังคม

รายงานผลการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

มหาวิทยาลัยขอนแก่น : 2564

Khon Kaen University and Sustainable Development Goals

SDGs : 2021

เป้าหมายที่ 15 : การใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศทางบก

15th Goal : Life on Land to protect, nourish, and support sustainable development of land ecology, stop the degradation, and build up biodiversity

ความเป็นมา

มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการพัฒนาพื้นที่ในมหาวิทยาลัยขอนแก่นให้เป็นพื้นที่สีเขียว สร้างระบบนิเวศบนดินให้มีความอุดมสมบูรณ์โดยการปลูกป่าทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมีศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทำหน้าที่สนับสนุนการบริการวิชาการและวิจัยโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) เพื่อเป็นศูนย์กลางการวิจัยเชิงอนุรักษ์และการพัฒนาอย่างยั่งยืน และจัดทำฐานข้อมูลพืชสมุนไพร ฐานข้อมูลยางนาและฐานข้อมูลไม้ยืนต้น

มหาวิทยาลัยมีการให้ความรู้แก่ชุมชนในด้านการสร้างความสมบูรณ์ให้กับระบบนิเวศบนดิน เช่น การอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝก และการผลิตปุ๋ยมูลไส้เดือนดิน ส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกเพื่อลดการชะล้างพังทลายของดิน ส่งเสริมเรื่องการผลิตปุ๋ยมูลไส้เดือนดิน โครงการปลูกต้นไม้ปลูกจิตสำนึกเยาวชนในท้องถิ่น เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าในชุมชน และฟื้นฟูพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมให้อุดมสมบูรณ์ อีกทั้งยังเป็นการปลูกจิตสำนึกให้เยาวชนและคนในชุมชนในการอนุรักษ์ป่าไม้ รวมถึงช่วยป้องกันและลดผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศและลดภาวะโลกร้อน การจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการวิเคราะห์ค่าดินในแปลงทดลองของเกษตรกรต้นแบบและการพัฒนาดินในการเพาะปลูก การลดปัญหาสิ่งแวดล้อมในการใช้สารเคมี การจัดการป่าไม้ชุมชน และการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช สัตว์ เป็นต้น

Policy and operation

Khon Kaen University has promoted the conservation of natural resources and the environment by developing the area in Khon Kaen University to be a green area through the creation of a fertile soil ecosystem by planting forests both inside and outside of the university.

The university has a coordinating center for projects arising from the royal initiative that serves to support academic services and research on plant genetic conservation projects due to the royal initiative. Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn (PSU) center to be a center for conservation research and sustainable development and establishing a database of medicinal plants (Yangna Database and Perennial Database).

The university educates the community on how to enrich the terrestrial ecosystem, such as conserving soil and water with vetiver and the production of earthworm manure to promote the cultivation of vetiver grass to reduce soil erosion. It promotes the production of earthworm fertilizer, a tree planting project to raise the awareness of local youth to increase the forest area in the community and restore degraded forest areas to be fertile. It is also to raise awareness of the youth in the community about forest conservation as well as to help prevent and reduce the impact of climate change and reduce global warming. In addition the university provides training in soil value analysis on experimental plots of model farmers and soil development in cultivation and reducing environmental problems in the use of chemicals, community forest management and conservation of plant and animal genetics, etc.

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการและสร้างสรรค์ลายผ้ามัดหมี่อัตลักษณ์อุทยานธรณีขอนแก่น

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ เป็นหนึ่งในผู้ร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU) การส่งเสริมอัตลักษณ์อุทยานธรณีขอนแก่นเชื่อมโยงเมืองหัตถกรรมโลกแห่งผ้ามัดหมี่ ได้ดำเนินกิจกรรมการพัฒนาลายผ้าอัตลักษณ์อุทยานธรณีขอนแก่น ร่วมกับองค์การบริหารจังหวัดขอนแก่น ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติขอนแก่น สำนักงาน

ส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ขอนแก่น สมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพจังหวัดขอนแก่น สมาคมส่งเสริมผ้าไทยจังหวัดขอนแก่น และพัฒนาการจังหวัดขอนแก่น ในการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ อ.เวียงเก่า และ อ.ภูเวียง จ.ขอนแก่น จำนวน 8 พื้นที่ (8 กลุ่มผู้ผลิตชุมชนในพื้นที่) และมีกิจกรรมที่กำลังจะดำเนินต่อไปคือการนำผ้าอัตลักษณ์ ออกแบบเครื่องแต่งกายจากผ้าพื้นถิ่นอัตลักษณ์อุทยานธรณีขอนแก่น

ทั้งนี้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เสนอเรื่องการเสนออุทยานธรณีขอนแก่นเป็นสมาชิกอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก (UNESCO Global Geoparks) เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ให้เสนอ

อุทยานธรณีขอนแก่นสมัครเข้ารับการรับรองเป็นอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก (UNESCO Global Geoparks) หากอุทยานธรณีขอนแก่นได้รับการรับรองเป็นอุทยานธรณีโลกของยูเนสโกจะทำให้ประเทศไทยเป็นที่รู้จักในระดับนานาชาติเพิ่มมากขึ้น ทั้งในด้านคุณค่าของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ และด้านการท่องเที่ยว แหล่งธรณีวิทยาไดโนเสาร์ภูเวียง ซึ่งเป็นต้นกำเนิดการค้นพบไดโนเสาร์ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้รับการอนุรักษ์และศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเป็นมรดกที่สำคัญของประเทศไทย รวมทั้งแหล่งธรณีวิทยาอื่นๆ ที่อยู่ภายในอุทยานธรณีขอนแก่นจะเป็นแหล่งศึกษา วิจัย ของนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศ

โครงการโอลิมปิกวิชาการ สอวน. วิทยาศาสตร์โลกและอวกาศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ศูนย์ สอวน. คณะเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้รับมอบหมายจากมูลนิธิส่งเสริมโอลิมปิกวิชาการและพัฒนามาตรฐานวิทยาศาสตร์ศึกษาในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ (สอวน.) ให้เป็นศูนย์การดำเนินโครงการส่งเสริมโอลิมปิกวิชาการและพัฒนามาตรฐานวิทยาศาสตร์ศึกษา ระดับภูมิภาคในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้จัดการอบรมค่าย 2 โอลิมปิกวิชาการ สอวน. วิทยาศาสตร์โลกและอวกาศ ภาคตะวันออกเฉียง

เจียง เหนือ ณ สาขาวิชาเทคโนโลยีธรณี คณะเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยขอนแก่น ระหว่างวันที่ 1-16 พฤษภาคม 2565 เพื่อคัดเลือกผู้แทนศูนย์ฯ ไปแข่งขันโอลิมปิกวิชาการวิทยาศาสตร์โลกและอวกาศระดับชาติ โครงการนี้นับเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่จะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) ในเป้าหมายที่ 15: ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน และหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

โครงการส่งเสริมและฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศ 4 ภาคทั่วประเทศ

มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ได้มีความร่วมมือกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เพื่อร่วมกันส่งเสริมและฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศทั้งทางบกและทะเล พัฒนาเทคโนโลยีด้านการเกษตรและป่าไม้ รวมถึงวิจัยเพื่อหาวิธีการใหม่ๆ ในการเพิ่มศักยภาพการดูดซับเก็บกักคาร์บอนไดออกไซด์ และสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการปลูกและบริหารจัดการป่า ดดยดำเนินการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศป่าไม้ด้วยการสนับสนุนการเพาะพันธุ์กล้าไม้ และส่งเสริมการปลูกป่าเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวใน 4 ภูมิภาค รวมถึงสนับสนุนการต่อยอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตร เพื่อขยายผลพื้นที่เกษตรและป่าไม้ยั่งยืนสู่ชุมชน และสังคมวงกว้าง ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นความร่วมมือเพื่อเป้าหมายในการรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม ตลอดจนยกระดับคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนอย่างยั่งยืน

โครงการศึกษาวิจัยการจัดทำแหล่งเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และนักวิจัยโครงการจัดทำแหล่งเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ปึกปักษ์ทรัพยากร ต.บ้านกง อ.หนองเรือ จ.ขอนแก่น ภายใต้งานสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ร่วมกับบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกงและผู้แทนชุมชน ร่วมดำเนินงานจัดเตรียมพื้นที่และศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเพื่อสำรวจองค์ประกอบทางกายภาพและชีวภาพของระบบนิเวศ สำรวจข้อมูลทรัพยากรที่สำคัญในพื้นที่ป่าหนองทุ่ม หมู่ 6 ต.บ้านกง อ.หนองเรือ จ.ขอนแก่น โดยมีแผนศึกษาวิจัยการจัดทำแหล่งเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ดังกล่าว และการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อไป

การค้นพบพรรณไม้ชนิดใหม่ของโลก “ปอยาบเลื้อย”

อาจารย์ประจำภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ ให้ความอนุเคราะห์ในการระบุชนิดพรรณไม้ชนิดใหม่ที่เรียกว่า “ปอยาบเลื้อย” โดยพบที่ไทยเพียงแห่งเดียวเท่านั้น ผู้ค้นพบคือนายเสริมพงศ์ นวลงาม นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง ต่อมาได้ร่วมกันตีพิมพ์ประกาศให้เป็นพรรณไม้ชนิดใหม่ของโลกลงในวารสารนานาชาติ Thai Forest Bulletin (Botany) เล่มที่ 50(1) ค.ศ. 2022 ใช้ชื่อพฤกษศาสตร์ว่า *Grewia thailandica* Chantar. & Nualngam คำระบุชนิด “thailandica” ซึ่งตั้งตามสถานที่ที่พบพรรณไม้ชนิดนี้เป็นครั้งแรกคือ ประเทศไทย ใช้ชื่อพื้นเมืองว่า “ปอยาบเลื้อย” ตั้งตามลักษณะวิสัยที่เป็นไม้เลื้อยชนิดเดียวในสกุลนี้ที่พบในประเทศไทย สำหรับปอยาบเลื้อย เป็นพรรณไม้ถิ่นเดียวของไทย (endemic species) พบเพียงแห่งเดียวในโลก ที่อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ขึ้นในป่าดิบ ที่ระดับความสูงประมาณ 690 เมตร ออกดอกเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม เป็นผลเดือนเมษายนถึงเดือนพฤศจิกายน

โครงการนิทรรศการแสดงผลงานการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรไทย

กองบริหารงานวิจัย ได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรไทยมาโดยตลอดเพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทั้งในชีวิตประจำวันและการต่อยอดในเชิงพาณิชย์ทางด้านสุขภาพมนุษย์และสัตว์ ด้านเกษตร ด้านอาหารและเครื่องดื่ม เป็นต้น ในการนี้จึงได้ดำเนินโครงการและจัดนิทรรศการจ

แสดงผลงานการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรไทย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (KKU Herb Fair) โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. เพื่อจัดนิทรรศการแสดงผลงานการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรไทยของนักวิจัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2 เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลงานการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรไทยของนักวิจัย มหาวิทยาลัยขอนแก่นให้ผู้ที่สนใจทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยรวมถึงผู้ประกอบการต่าง ๆ ได้รับทราบและอาจจะนำไปสู่การต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้ 3. เพื่อสนับสนุนภารกิจด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและ

พัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรไทยของนักวิจัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น 4. เพื่อเป็นแนวทางและสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักวิจัยของมหาวิทยาลัยขอนแก่นในการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรไทย และคาดว่าจะมีประโยชน์ดังนี้ 1. ได้จัดนิทรรศการแสดงผลงานการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรไทยของนักวิจัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น 2. ได้เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลงานการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรไทยของนักวิจัย มหาวิทยาลัยขอนแก่นให้ผู้ที่สนใจทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยรวมถึงผู้ประกอบการต่าง ๆ ได้รับทราบและอาจจะนำไปสู่การต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้ 3. ได้สนับสนุนภารกิจด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรไทยของนักวิจัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น

การใช้ประโยชน์วัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรเพิ่มมูลค่า

จากความหลากหลายของทรัพยากรท้องถิ่น

ศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมด้วยคณะเกษตรศาสตร์ ลงพื้นที่ตำบลบัวเงิน อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ดำเนินการถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติการเพิ่มมูลค่าจากความหลากหลายของทรัพยากรท้องถิ่น พัฒนารูปแบบการใช้ประโยชน์จากใบมันสำปะหลังซึ่งเป็นวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตร ทำเป็นวัตถุดิบอาหารวัวเนื้อ โดยวิธีการลดปริมาณไซยาไนด์ให้อยู่ในระดับที่ปลอดภัย กิจกรรมครั้งนี้มีแบ่งออกเป็น 5 กิจกรรม ดังนี้ 1. บรรยายข้อมูล 2. แนะนำอุปกรณ์ วิธีการ สาธิต และฝึกปฏิบัติทำใบมันสำปะหลังตากแห้ง 3. สาธิตและฝึกทำอาหารชั้นที่มีใบมันสำปะหลังตากแห้งเป็นส่วนผสมในสูตรอาหาร 4. แนะนำอุปกรณ์ วิธีการ สาธิต

และฝึกปฏิบัติงานไถมันสำปะหลังสดหมัก 5. แนะนำอุปกรณ์ วิธีการ สาธิตและพาฝึกปฏิบัติงานไถมันสำปะหลังสดหมักและหว่านมันสำปะหลังสด โดยจุดเด่นของไถมันสำปะหลังตากแห้ง คือ มีโปรตีนสูงถึง 20-25 % ใช้ทดแทนวัตถุดิบโปรตีน เช่น กากถั่วเหลือง ข้าวโพดที่มีราคาแพงได้ ทำได้ง่าย ประหยัดต้นทุน แรงงาน และจุดเด่นของไถมันสำปะหลังสดหมักร่วมกับหว่านมันสำปะหลังสด คือเป็นแหล่งเสริมพลังงานและโปรตีน ช่วยเร่งสร้างเนื้อให้กับวัวเนื้อ ซึ่งคาดหวังว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะมีการขยายผลการใช้ไถมันสำปะหลังซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีในพื้นที่นำมาเป็นวัตถุดิบทดแทนอาหารสัตว์ เพื่อช่วยลดต้นทุนทั้งในรูปไถมันสำปะหลังตากแห้งและหมักต่อไป

โครงการฝึกอบรมปฏิบัติการงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น

ศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ. – มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้จัดฝึกอบรมปฏิบัติการงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น หลักสูตร 6 งานฐานทรัพยากรท้องถิ่น รุ่นที่ 1/2565 ในวันที่ 24 – 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 ณ ห้องประชุมสิริคุณากร มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยมีนักวิจัยสังกัดมหาวิทยาลัยขอนแก่น ร่วมเป็นคณะปฏิบัติงาน

วิทยากร ดำเนินงานสำรวจ ศึกษาวิจัย ค้นคว้า ทรัพยากรกายภาพชีวภาพรวมทั้งภูมิปัญญาและวัฒนธรรมในพื้นที่ปกปักษ์ทรัพยากร ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นการดำเนินงานภายใต้กิจกรรมที่ 8 กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร เพื่อเป็นหน่วยงานประสานงานสนองพระราชดำรินหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งการให้ความรู้ความเข้าใจ การจัดฝึกอบรมบุคลากรหน่วยงานในพื้นที่เป้าหมายตามหลักสูตร อพ.สธ. และ

หลักสูตรสนับสนุนงานสนองพระราชดำริ ให้มีความรู้ ความเข้าใจ กระบวนการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน และงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น รวมทั้งการเป็นพี่เลี้ยงในการบริหารจัดการฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและจังหวัด

การค้นพบบั้งสกุลใหม่ของโลก ตั้งชื่อ “บั้งปล้องพระเจ้าตากสิน”

สาขาภูมิวิทยาและโรคพืชวิทยา คณะเกษตรศาสตร์ ค้นพบบั้งต้นไม้สกุลใหม่ของโลก “Taksinus bambus” หรือบั้งปล้องไฟพระเจ้าตากสิน โดยดำเนินการร่วมกับคณะนักวิจัยร่วม มก. รวมทั้งนักวิชาการอิสระ

และคณะทำงานได้สำรวจพบ เป็นการค้นพบบั้งสกุลใหม่ของทวีปเอเชียในรอบ 104 ปี นอกจากนี้ยังเป็นครั้งแรกของโลกที่มีการค้นพบบั้งสกุลใหม่จากประเทศไทย โดยถูกค้นพบที่ จ.ตาก ซึ่งปัจจุบันพื้นที่ป่าที่อุดมสมบูรณ์ของประเทศไทยเหลืออยู่เพียง 31% หากในอนาคตพื้นที่ป่าลดจำนวนลงอย่างต่อเนื่อง บั้งปล้องไฟพระเจ้าตากสิน ก็เป็นหนึ่งในสัตว์ที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ อันเนื่องมาจากลักษณะการดำรงชีวิตที่ผูกติดกับป่าไผ่ และสามารถพบได้บนพื้นที่บนภูเขาสูงทางภาคเหนือของประเทศไทยเท่านั้น

โครงการผสมเทียม (AI-Artificial Insemination) สัตว์ป่า

เพื่ออนุรักษ์สายพันธุ์สัตว์ป่าที่สำคัญและหายาก

มีเป้าหมายในการพัฒนาให้อยู่ในระดับมาตรฐานสากล ในด้านการวิจัยตามยุทธศาสตร์ในการจัดการประชากรของสายพันธุ์สัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์อย่างยั่งยืนเพื่อการอนุรักษ์ โดยมหาวิทยาลัยขอนแก่น เชียงใหม่ไนท์ซาฟารี และศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพเชียงใหม่ ทำการวิจัยทางด้านการรีดน้ำเชื้อ การตรวจคุณภาพน้ำเชื้อ การทำน้ำเชื้อแช่แข็งและการผสมเทียม เป็นเทคโนโลยีที่นิยมใช้ทั่วโลก มีความปลอดภัยสูงต่อสัตว์ และสามารถพัฒนาสายพันธุ์ให้คงอยู่ได้อย่างสมดุลในธรรมชาติ ซึ่งนำไปสู่การดำเนินโครงการผสมเทียม (AI-Artificial Insemination) สัตว์ป่าเพื่อการอนุรักษ์ ที่เป็นโครงการต่อเนื่องในการวิจัยและอนุรักษ์สายพันธุ์สัตว์ป่าหายากของเชียงใหม่ไนท์ซาฟารีต่อไป ทั้งนี้ปัจจุบันประเทศไทยมีจำนวนสัตว์ป่าหลายชนิดที่มีการลดลงอย่างต่อเนื่องในธรรมชาติ เช่น เสือปลา กวางผา เลียงผา เสือดำ/ เสือดาว หมีหมา หมีควาย กระตัง วัวแดง สุนัขจิ้งจอกสีทองหมาไน ฯลฯ อันเนื่องมาจากมีการบุกรุกของมนุษย์ จึงทำให้จำนวนของสัตว์ป่าบางชนิดมีแนวโน้มที่จะสูญพันธุ์ไปจากธรรมชาติ

การค้นพบ “จิ้งจกหินวงจันทร์” เป็นครั้งแรกของโลก บริเวณเขาหินปูน จ.ลพบุรี

นักศึกษาปริญญาเอก มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นหนึ่งในทีมนักวิจัยไทยในคณะนักวิจัยสำรวจสัตว์เลื้อยคลาน ได้ค้นพบ “จิ้งจกหินวงจันทร์” เป็นครั้งแรกของโลก บริเวณเขาหินปูน จ.ลพบุรี ซึ่งเป็นสัตว์เลื้อยคลานที่มีลักษณะเป็นจิ้งจกหินไม่มีเล็บบนนิ้วที่ 1 ต่างจากจิ้งจกทั่วไป ลำตัวมีสีน้ำตาลอ่อนลายโค้งสีเข้มคล้ายรูปพระจันทร์เสี้ยว ในตอนแรกทีมนักวิจัยยังไม่สามารถระบุชนิดได้ จึงเก็บตัวอย่างเพื่อตรวจสอบร่วมกับ

“มร.โอลิเวียร์ เอส. จี.เพาเวลส์” (Mr. Olivier S.G. Pauwels) ภัณฑารักษ์ สถาบันธรรมชาติวิทยาแห่งราชอาณาจักรเบลเยียม ทำให้รู้ว่าเป็นจิ้งจกหิน ที่ยังไม่เคยมีการตั้งชื่อวิทยาศาสตร์มาก่อน คณะนักวิจัยจึงตั้งชื่อวิทยาศาสตร์ว่า “wongchan” และชื่อไทยว่า “วงจันทร์” ตามจุดค้นพบที่เขาวงพระจันทร์ และถ้าเขาจันทร์ สำหรับพื้นที่เขาหินปูน เป็นระบบนิเวศที่แยกขาดจากระบบนิเวศอื่น สิ่งมีชีวิตบริเวณนี้หลายชนิดมีความจำเพาะกับถิ่นอาศัย ไม่สามารถปรับตัวไปอยู่ในระบบนิเวศอื่นได้ หากถิ่นอาศัยถูกทำลายจะนำไปสู่การสูญพันธุ์

โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเทคนิค

การจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเทคนิคการจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม “หลักสูตรเทคนิคการเก็บและรักษาตัวอย่างพรรณไม้” เพื่อให้ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมฯ ได้รับความรู้ ความเข้าใจ เทคนิค ในการเก็บตัวอย่างทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการวิเคราะห์ตัวอย่างเบื้องต้น และทราบแนวทางการจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการ สามารถนำไปใช้ประโยชน์กับการปฏิบัติงานได้ นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมจะได้รับองค์ความรู้ และแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินงาน ได้รู้จักเครือข่ายสมาชิกที่มีเจตนารมณ์เดียวกัน และสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือช่วยเหลือกันต่อไปในอนาคต

